

Karjalaiset myyjäiset Helsingissä itsenäisyyspäivänä 6. 12. -68. Kuvassa järjestäjäseurojen: Pääkaupungin impilahtelaisten, Helsingin suojärveläisten seuran ja Karjalan Sivistysseuran innokkaita myyjättäriä.

KIITOS: Ella ja Ritva Riikonen, Arpad Sallo, Immo Pekkarinen, Hannu Alanko ja Irja Salo ovat esittäneet kauniit kiitokset saamistaan apurahoista seuramme johtokunnalle. Hannu Alanko on lausunut: »Valmistuttuani liityn mielelläni seuran jäseneksi.» Ja Irja Salo: »Liitytisinkin kevätpuolella jäseneksi, vaikkakin on todennäköistä, että kesät oleskelen opiskeluni vuoksi ulkomailla.»

KIHLOISSA: Heikki La hel ma ja Riitta O ja la Helsingissä.

— Lehtemme lukijoista on kunnanvaltuustoihin valittu Jorma Puustinen Espoossa, hän on myös seuramme johtokunnan jäsen, Pauli Ma u ro Lieksassa, Juho T ö r h ö n e n Nurmeksessa. Liki piti, että inkeriläinen heimo-veljemme olisi päässyt Helsingin valtuustoon, mutta van-
kaksi varamieheksi hän pääsi.

NURMES: Kotiseutujuhlassa 17. 11. -68 rouva Aune Seppänen esitteli Vuokkiniemen pukua. Aleksanteri Paavela kertoili suojärveläisiä häätapoja. Ortodoksisessa kirkossa samana päivänä luovutettiin Pyhän Karitsan Ritarikunnan 1 lk:n mitali kansalaiskoulun johtaja-opettaja Nestor Norpalle ja rouva Olga Paavelalle.

— Varkauden ortod. seurakunnan uudeksi kanttoriksi on valittu Jorma Alanko. Hän on syntynyt 17. 6. -49 Pielavedellä.

PETROSKOI: tohtori Viktor Jevsejev on nimitetty kansanrunouden professoriksi. Hän on syntyperäinen aunuksenkarjalainen, kotoisin Säämäjärveltä. Hänen äitinsä on suojärveläinen, o.s. Kokko. Hänen vaimonsa Palaga on o.s. Kuikka. Suomalaisille kollegoille tämä nimitys oli hyvin mieluinen. Häntä on pidetty etevänä tutkijana ja alansa tiedemiehenä.

MERKKIPÄIVÄ

— 92 vuotta täytti Matrona Titov, o.s. Törönen, 14. 11. -68 Valkeakoskella. Hän on kotoisin Suistamolta.

91 vuotta täytti Maria Hirvonen, o.s. Utunen, 25. 11. -68 Jyväskylässä. Hän on kotoisin Sortavalan maalaiskunnasta.

— 91 vuotta täytti Anna Karvali, o.s. Kiiski, 24. 11. -68 Rautalammilla. Hän on kotoisin Salmista.

— 90 vuotta täytti Taneli Lä tti 2. 10. -68 Parikkalassa. Hän on kotoisin Jaakkimasta.

Iro Remsu.

— 90 vuotta täyttää runonlaulaja Iro Remsu Ruotsissa 22. 1. -69. Hän on syntynyt Vienassa, Vuokkiniemen Tollonjoella. Hän kävi läpi kovat kohtalot, kuten moni muu Vienan ja Aunuksen heimosisar. Jatkosodan jälkeen hän seurasi muita omaisiaan Suomeen ja täältä vielä varmempaan turvaan Ruotsiin. Hän oli perustamassa Ruotsin suomalaista ortodoksista seurakuntaa v. 1958 ja on sen jälkeen kuulunut sen uskollisimpiin jäseniin. Professori P. Virtaranta on tallentanut hänen muistitietoutaan Ruotsissa v. 1951 ja 1956 ja hänen muisteloitaan on lukuisasti luettavissa VIENAN KANSA MUISTELEE-teoksesta (WSOY 1958).

— 85 vuotta täytti Sergei Pyy 27. 11. -68 Kontiolahdella. Hän on kotoisin Korpiselältä.

— 81 vuotta täytti Grigori Kärki 19. 11. -68 Syväniemellä. Hän on kotoisin Suojärveltä.

— 82 vuotta täytti Ida Vihervuori, o.s. Ahtinen 17. 11. -68 Tohmajärvellä. Hän on kotoisin Impilahdelta.

— 70 vuotta täytti 10. 11. -68 agrologi Timo Maksimainen Kymminlinnassa. Hän on syntynyt Aunuksessa ja valmistunut agrologiksi Kurkijoen maamiesopistosta 1924. Toimittuaan ensin tilanhoitajana Tohmajärvellä hän tuli 1928 maataloudellisen koetöiminnan palvelukseen Suoviljelysyhdistyksen koeasemalle Tohmajärvelle, siirtyi täältä 1942 Pohjois-Pohjanmaan kasvinviljelyskoeaseman kenttämestariksi sekä 1951 vastaavaan tehtävään Karjalan kasvinviljelykoeasemalle Anjalaan. Viimeksi mainitusta toimesta hän 1963 siirtyi eläkkeelle.

— 70 vuotta täytti 16. 11. -68 rouva Maritta Karhu (s. Jouhkimaisen Marppa.) Hän on syntynyt Repolan Roukkulassa. Taisipa kesällä -68 olla Villen ja Martan kultahäät. Onnea vaan!

Jouhkimaisen talo oli Karjalan maanviljelyksen ja karjenhoidon mallitiloja. Jo nuorena tyttönä Marppa hoiteli kotitilallaan hevostiehen tehtäviä, ajoi tukkeja, kynti peltoja, j.n.e., niinä vuosina kun veljet olivat ensimmäisessä maailmansodassa. Kun koti sijaitsi lähellä Kuhmon rajaa, kansankäyminen oli Suomen puolella vilkasta. Jos oli kylän lähellä savotta, oli Ukko-herrojen asuinpaikka Jouhkimaisessa. Monet metsäkaupat vahvistettiin »litkoineen».

Jo pienenä Marppa-tyttönen osasi lukea suomalaisia kirjoja. Kuinka hän haaveilikaan, että pääsisi Suomeen kouluun. Ja toive toteutui! Hän pääsi 1922—1923 kansanopistoon monen muun heimopakolaisen tavoin. En pysty kuvaamaan, mitä hän sanoi tuntevansa, kun ensimmäistä koulutuntia istui oikean koulun pulpetissa jo aikaihmisenä. Isä-Jouhkimainen kasvatti lapsensa kaikkien karjalaisten tavoin »kurissa ja Herran nuhteessa». Kun iltasilla toiset nuoret lähtivät »besodaan» toi isä raamatun: »Marppa lue». Tällainen oli Marpan, kuten niin monen muunkin heimolaiseni elämäntaival: Ensimmäinen koti Repolassa, pakolaisena Suomeen, taival mieron tietä, omakotitalo Uuraassa, seuraava »pysäkki» Vilppulan asema evakkona, omaisuutta reppu selässä, pieni polka kädestä kiinni, mies »siellä jossakin».

H u o k a u s: »Jälleen koditon, mutta jäihän maa, rakennetaan taas.» Nyt jälleen omakotitalo Mäntässä.

Kultaparille!

Lieksarvelta laine lähtee
Roukkula-järvelle viimottaa
Vasilin vatsaa kivistää
Marpan luoksi himottaa

DARJA

Joulumerkki v. 1968

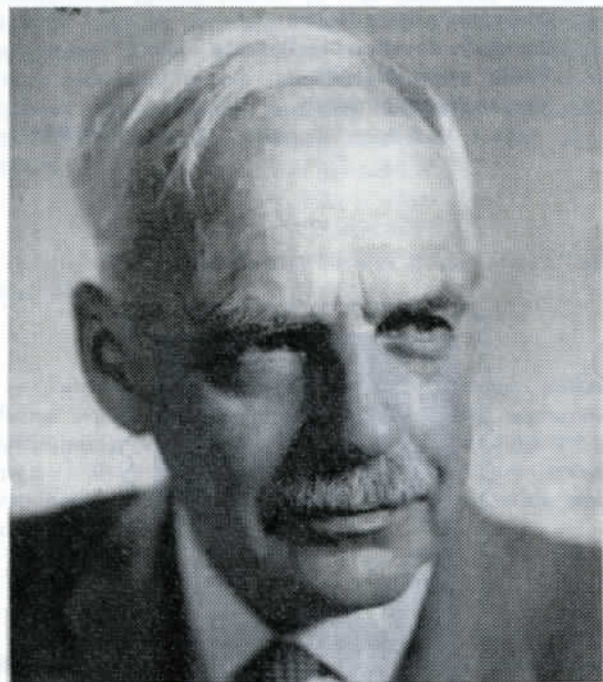
— muistathan! —

Tukholmassa pidettyyn historialliseen liturgiaan osallistuivat arkkipiispa Makarioksen vierailun aikana: Hänen Autuutensa, Uuden Justinianan ja koko Kyproksen arkkipiispa ja presidentti Makarios III (keskellä), arkkimandriitta Nikolaus (vas.) ja rov. Martin Juhkam.

TUONILMAISIIN OVAT SIIRTYNEET:

— Laamanni Harry Johannes Brotherus kuoli 2. 11. -68. Hän oli syntynyt Helsingissä 16. 2. 1892, tullut ylioppilaaksi v. 1910 ja suorittanut molempien oikeuksien kandidaatin tutkinnon 1916. Varatuomarin arvon hän sai v. 1920.

Laamanni Brotheruksen sukujuuret johtavat Itä-Suomeen. Äiti oli savolainen ja siitä syystä Harry Brotherus kuuluikin opiskeluaikanaan ns. sudettisavolaisena Savolaiseen Osakuntaan. Osakunnan piiri oli silloin pieni ja se antoi jäsenilleen paljon enemmän kuin nykyään.

Vuonna 1918 hän osallistui innolla vapaussotaan ja kesken sitä sai kehoituksen liittyä Uhtualle ja Vienan Kemiä kohti lähtevään retkikuntaan. Eräässä vaiheessa hänestä Malmin ja Kuisman jälkeen tuli koko retkikunnan johtaja. Kirjassaan PEITSI MENNEEN PUOLESTA, WSOY 1965, hän antaa tästä retkestä värikkään ja luotettavan kuvauksen. Rakkaus heimokansoja kohtaan ei kadonnut hänestä milloinkaan. Jatkosodan aikana hän oli valmis rientämään hätään joutuneiden inkeriläisten pariin. Tästä inkeriläiset ovat syvästi kiitollisia.

Harry Brotherus tuli v. 1919 asutushallituksen vt. asessoriksi, 1923 korkeimman oikeuden ylimääräiseksi esittelijäksi ja 1930 hänet nimitettiin nuoremmaksi oikeussihteeriksi. Viipurin maanjako-oikeuden puheenjohtajana hän toimi 1932—33 ja sen jälkeen Turun maanjako-oikeuden puheenjohtajana vuoteen 1962, jolloin hän siirtyi eläkkeelle. Helsingin kaupungin rahatoimikamarin pöytäkirjurina hän oli 1919—20 ja pääministerin sihteerinä 1920—21. Vuosina 1922—33 hän toimi Teknillisen korkeakoulun kameraali- ja maanjako-oikeuden ylimääräisenä opettajana. Uudenmaan tarkastusoikeuden puheenjohtajana hän toimi 1940—41 ja oli välillä 1944—45 Turun tarkastusoikeuden puheenjohtajana, minkä jälkeen toimi jälleen vuoteen 1958 Uudenmaan läänin tarkastusoikeuden puheenjohtajana. Brotherus toimi monien komiteain sihteerinä sekä v. 1924 eduskunnan pankkivaliokunnan sihteerinä. Laamannin arvonimen hän sai 1962.

Laamanni Brotherusta oli saapunut viimeiselle matkalle saattamaan laaja suku ja suuri ystäväjoukko. Suomen vapaaehtoisten soturien huoltoyhdistyksen seppeleen

VAPPU LÖYTÖLÄ

(o.s. Kirilova)

* 28. 12. 1898

† 20. 10. 1968

Tarvittavat kutsupaperit olivat valmistumisvaiheessa. Tahdoimme saada Äidin vierailulle luoksemme tänne Ruotsiin ensi kesänä. Työ keskeytyi postiluukun kolaukseen. Kirje synnyinmaasta sisälsi kolkon viestin. Etuoikeutetumpi kutsuja oli ehtinyt ennen meitä. Hän oli saanut kutsun siihen valtakuntaan, johon matkustamislupaa tuskin kirjallisesti anotaan. Kutsu, joka saapuu odottamatta, jota on armotta noudatettava, jolle ajallisuus ei pysty asettamaan esteitä. Näin on siis vain kallis, pyhä muisto jäljellä Äidistämme. Tuore hautakumpu siellä Kalevalan kanervikkokankaan kalmistossa. Sinne, synnyinmaan poveen on päättynyt yhden — monen karjalaisen Äidin kirjavia kohtaloita kuvaava elämän ohdakkeinen tie.

Rajaseutujen kirokivat olivat ehtineet luoda lukuisat kerat synkät varjonsa synnyinseutumme ylle Äitimme elämän aikana. Kalevalaiset kankaat oli muunnettu kypsetettyjen vihan hedelmien raskaan sadon korjuuvainioiksi. Karjalainen Äiti on saanut tyhjentää katkerat maljat, jotka on täytetty noista hedelmistä pusertuneella karvaalla juomalla . . .

Toistakymmentä vuotta elämästään joutui äiti viettämään täällä rajojen takana. Kotimaan, oman rahvaan ja omaisten kaipuu ja ikävä sai hänen tunteissaan vuosien vieressä yliotteen. 7 vuotta sitten hän palasi takaisin synnyinmaahansa. Kotikylämme Pirttilahti oli hänen unelmiensa kehto. Siellä hän sai viettää elämänsä viimeisenkin kesän lumoavan luonnon helmassa, kotoisten vesien vierellä. Sairastuttuaan vakavasti viikkoa ennen kuolemaansa hän oli saanut jättää viimeiset jäähyväisensä maalliselle kesäparatiisilleen.

Siellä Kuittijärvien tulten tuntumassa saa hän nyt nukkua ikuista untaan. Suremaan kanssamme jäivät poika perheineen, sisaret ja tuttavat Karjalassa, sukulaiset ja ystävät Suomessa ja Ruotsissa.

Teppo perheineen.

laskivat everstit Eero Kuussaari ja Matti Aarnio, ins. Yrjö Rannikko, joht. B. Karppela, maist. Jorma Salomies ja tarkastaja Eemil Saari. Inkeriläisten seppeleen laskivat hovioikeudenneuvos Robert Rainio, kontt.pääll. Juho Vesa, kapt. Juho Tirranen ja joht. Väinö Pietari Kekki.

— Anna Värtsijeff kuoli Helsingissä 19. 11. -68. Hän oli syntynyt 15. 12. 1885 Aunuksessa. Hän solmi avioliiton aunukselaisen kauppiaan I. Värtsijeffin kanssa. Yhdessä he tulivat Aunuksen kansannousun jälkeen tunnetuiksi Sortavalassa tekstiilialan kauppiaina ja Karjalan luovutuksen jälkeen Helsingissä Värtsi Oy:n omistajina.

SUOMENKIELISET ORTODOKSISET JUMALAN- PALVELUKSET 1969 RUOTSISSA

NORRKÖPING

— Maanantaina 6. 1. Teofania. Liturgia klo 11.00 veden vihkiminen, S:t Olain kappelissa, Trozellig. 16.

VIRSEBO

— Lauantaina 11. 1. vigilia klo 17.00 S. Makarovin kodissa Äsv. 5 B.

TUKHOLMA

— Sunnuntaina 19. 1. liturgia klo 8.30 suomen. ruotsin ja kreikan kielellä ekumenisen viikon merkeissä. Adolf Fredrikin kirkossa, Sveavägenin vieressä.

HOFORS

— Lauantaina 25. 1. vigilia klo 18.00 N. Pajariahon kodissa, Göklundsv. 15 C.

— Sunnuntaina 26. 1. liturgia klo 11.30 Hoforsin srk:n talossa, Västra Villag. 16.

AVESTA

— Sunnuntaina 26. 1. hartaushetki klo 17.00 O. Tervon kodissa, Torsg. 18.

TUKHOLMA

— Sunnuntaina 2. 2. liturgia klo 11.00 Jakobin kirkon viereisessä ortod. kappelissa.

MÖLNDAL

— Lauantaina 15. 2. vigilia klo 17.00 Yrjö Rantsin kodissa, Ranunkalg. 3 A.

GÖTEBORG

— Sunnuntaina 16. 2. liturgia klo 13.00 Guldhedenin ortod. kirkossa, Raitiovaunu 7. Dr. Friestorgetin pysäkki.

BORÅS

— Lauantaina 22. 2. vigilia klo 17.00 Carolin srk:n talon kellarikerroksessa.

— Sunnuntaina 23. 2. liturgia klo 9.30 samassa paikassa.

SORTAVALAN LYSEON 75-VUOTISJUHLA

Henkeväksi karjalaiseksi kulttuurijuhlaksi muodostuivat Sortavalan Lyseoseuran toimesta järjestetyt tilaisuudet Helsingissä 9. 11. -68. Kello 12 laskettiin seppeleet Karjalaan jääneiden vainajien muistomerkille, sankaristille ja Suomen Marsalkan haudalle.

Päiväjuhlassa Konservatoriossa juhlapuheen piti fil. maist. Sakari Talvitie ja yksinlaulua esitti oopperalaulaja Lauri Lehtinen.

Iltajuhlassa Adlonissa piti puheen naisille kontra-amiiraali Jouko Pihonen ja yksinlaulua esitti lehtemme lukijoiden hyvin tuntema ekonomi Eino S. Rahikainen.

Esitämme otteita Sakari Talvitien puheesta:

Sortavalan realllyseo aloitti kuusiluokkaisena toimin-